

Storebrands rapportering på bærekraft 2015

Scorecard for bærekraft viser konsernets definerte mål innen bærekraft - de viktigste for Storebrand å rapportere til aksjemarkedet. De er sentrale i rapporteringen til relevante indekser som Dow Jones Sustainability Index og FTSE4Good. Scorecard for bærekraft eies og følges opp av konsernets leder for Bærekraft. Eierskapet til indikatorene er godt forankret internt. Leder for bærekraft og konserndirektørene for virksomhetsområdene setter i fellesskap mål for Storebrands arbeid med bærekraft. Statusrapportering skjer halvårlig til konsernledelsen og årlig til styret.

Storebrand har signert FNs prinsipper for ansvarsfull forretningsdrift (UN Global Compact). Prinsippene omfatter følgende områder: menneskerettigheter, arbeidstakeres rettigheter, miljø og anti-korrupsjon. Vi støtter FNs prinsipper for bærekraftige investeringer (PRI) og FNs prinsipper for bærekraftig forsikring (PSI). Storebrand har vært en drivende kraft bak utviklingen av World Business Council for Sustainable Developments Vision 2050 og arbeider således mot en verden i 2050 der "9 milliarder mennesker lever godt og innenfor vår planets ressurser". Bærekraftarbeidet i Storebrand reguleres gjennom retningslinjer som revideres årlig og fastsettes av styret i Storebrand ASA.

Storebrand har publisert rapporter innen miljø og samfunnsansvar siden 1995, og denne rapporteringen har siden 2008 vært integrert i konsernets årsrapport. Storebrand benytter Global Reporting Initiative (GRI), versjon G4, sine retningslinjer for rapportering om bærekraft som et verktøy. Vår rapporteringspraksis er i all hovedsak i samsvar med GRIs rapporteringsprinsipper og tilfredsstillende nivå CORE. Storebrand ønsker åpenhet og stiller krav til etterrettelighet og kvalitet i bærekraftarbeidet. Resultatene er derfor gjennomgått og attestert av Deloitte AS. Deres konklusjon fremgår av revisors uttalelse på side 157 i årsrapporten. Dette øker troverdigheten til rapporteringen og dataene, samt en bedre sikkerhet internt for at informasjon er innhentet, sammenstilt og kvalitetssikret på en hensiktsmessig måte.

Rapporteringen består av to elementer: Konsernets scorecard for bærekraft og tekster om de viktigste aktivitetene i 2015. Scorecard for bærekraft er publisert på side 18-21 i konsernets årsrapport, mens tekstene er publisert på side 12-16. Rapporteringen er avgrenset til konsernets aktiviteter i Norge, Sverige og Baltikum, der alle selskaper som er konsolidert i konsernregnskapet er inkludert. I scorecard for bærekraft er det så langt det er mulig rapportert på resultater for konsernet som helhet. Forskjeller i informasjonstilgang og rutiner for innhenting og sammenstilling av data gjør imidlertid at det for enkelte indikatorer kun er rapportert for konsernets virksomhet i Norge. Det legges stor vekt på å sikre at opplysningene er fullstendige og korrekte, men noe usikkerhet kan likevel knyttes til enkelte deler av tallmaterialet. Detaljer knyttet til definisjon og avgrensning av den enkelte indikator finnes nederst i dette dokumentet.

Scorecard for bærekraft er bygd opp rundt ESG (Environmental, Social and Governance) og de viktigste interessentgruppene (eiere, kunder, ansatte, leverandører og det internasjonale og nasjonale samfunnet). Det er utviklet indikatorer for de viktigste skjæringspunktene mellom konsernet og interessentgruppene, altså der konsernet i vesentlig grad påvirker eller påvirkes av interessentene. Handlingsplanen skal gjenspeile konsernets langsiktige strategi for bærekraft, og temaene som belyses vil i liten grad variere fra rapporteringsperiode til rapporteringsperiode. Målene for hver indikator settes for en toårsperiode og vil gjenspeile konsernets ambisjoner på kortere sikt for å realisere strategien for bærekraft. I årsrapporten for 2015 rapporteres resultat 2014 og 2015, samt mål for 2016.

Bærekraft er et langsiktig tema. Derfor supplerer vi våre to-års mål med langsiktige fem-års mål for perioden 2013-2017. Ett av målene bør kommenteres særskilt, Bærekraftsrating i Garantert Pensjon. Målet rapporterer gjennomsnittlig bærekraftscore for aksjer og eiendom i livporteføljene. Med bærekraftanalysen og poeng fra 0-100 som utgangspunkt, er konsernets livporteføljer gjennomlyst og gitt en gjennomsnittlig bærekraftscore for aksjer og eiendom. Konsernet har satt et mål for hvor stor andel av balansen som skal være investert i selskaper og eiendom vi mener er i forkant av den bærekraftige omstillingen.

Tekstene om bærekraft i årsrapporten belyser temaer som har vært særlig viktige i 2015. Interne prosesser, mediebildet i Norge og Sverige og dialog med viktige interessenter er faktorer som har vært relevante når vi har valgt ut og prioritert hvilke temaer som skal belyses i tekstene. Vi forventer at rapporten i hovedsak vil brukes av eiere, investorer, kunder, akademia og nasjonale og internasjonale ratingbyråer.

Samspill med interessenter

Eiere har mulighet til å gi innspill til konsernet på generalforsamlingen, der vanlige temaer er den økonomiske verdiskapingen i selskapet og enkeltsaker som enkeltaksjonærer ønsker svar på. Konsernet informerer eiere, analytikere og investorer om selskapets verdiskaping gjennom børsmeldinger, kvartalspresentasjoner og i årsrapporten. Vi gjennomfører kundeundersøkelser for å vite hva kundene mener om oss. Vi måler tilfredshet og lojalitet, i tillegg til at vi undersøker hvordan kundene oppfatter våre medarbeideres kompetanse, reaksjonsdyktighet og personlige behandling. Resultatene er viktige styringsverktøy for vårt kontinuerlige forbedringsarbeid. Konsernet har en systematisk oppfølging av alle klager som mottas, med klare krav til kvalitet i svarene, behandlingstid og intern læring. Vi fører også dialog med interessenter og kunder på sosiale medier.

Dialogen med ansatte foregår i formelle fora som arbeidsmiljøutvalg, konsernstyret og tillitsvalgte, gjennom årlig medarbeidertilfredshetsundersøkelse og uformelle kanaler som intranett, ledermøter og allmøter. Arbeidsglede, interne endringsprosesser og kompensasjonsordning er vanlige temaer i dialogen med de ansatte. Fortsatt dialog med de ansatte på hovedkontoret om inneklima, kildesortering mv. har vært viktig for å drifte hovedkontoret på en måte som er positiv for de ansatte, selskapet og miljøet. Dialogen har blant annet ført til justeringer i innetemperatur og ventilering. Helse og sikkerhet dekkes gjennom kollektive avtaler med lokale fagforeninger i Norge og Sverige, og gjelder for alle ansatte. Spesifikke temaer er blant annet overtid, arbeidsmiljø, helserelaterte spørsmål og sykefravær. I 2015 er det gjennomført en rekke e-lærings-kurs der det har blitt undervist i områder som forsikring, kapitalforvaltning samt sikkerhet, etikk og korrupsjon. Alle ansatte gjennomfører systematiske evalueringer inkludert karriereutvikling med sin overordnede to ganger i året.

Storebrand har per i dag flere hundre leverandører. Store vareområder regnet i innkjøpsvolum er IT, strøm og drift av eiendommer, samt tjenester innen forsikring (sykepleie og tilhørende tjenester, bilreparasjoner, boligreparasjoner og annet).

IT-innkjøp omfatter maskinvare, programvare og tjenester.

Spesifikke bærekraftrelaterte risikoer knyttet til IT-leverandører kan gjelde både arbeidstakernes rettigheter i produksjonen og selskapenes rolle som leverandører til regimer der sensur eller kontroll av befolkningen er vanlig.

Bærekraft er en viktig del av Storebrands innkjøpspolicy, og det er et område som vektlegges under leverandørevalueringen ved nye innkjøp. I forbindelse med innkjøp blir leverandører til Storebrand bedt om å fremlegge policy for kontroll av underleverandører, policy for etikk, anti-korrupsjon, og samfunnsansvar eller tilsvarende dokumenter, i tillegg til opplysninger om selskapet er CO₂-nøytralt, eventuelle miljøsertifiseringer som ISO 14001, Svanen, Miljøfyrtårn, EMAS eller liknende.

Storebrand foretar en omfattende analyse av hvert enkelt selskap som Storebrand investerer i, og ekskluderer bedrifter som krenker internasjonale normer. De ekskluderte selskapene vil også ekskluderes som en potensiell leverandør for Storebrand. Listen for samtlige sektorer inneholder per i dag 180 internasjonale selskaper. Storebrand har for eksempel ekskludert store globale IT-leverandører på grunn av problemstillinger i ulike ledd av selskapenes verdikjede, både oppstrøms og nedstrøms.

Mange av Storebrands leverandører og forholdet til dem er styrt av ulike regelverk, og faller inn under myndighetstilsyn i Norge og Sverige, f.eks. Finanstilsynet/Finansinspektionen.

Konsernet er synlig i samfunnet gjennom deltakelse i viktige nasjonale og internasjonale fora og konferanser og gjennom medlemskap i ulike organisasjoner, og gjennom kronikker og debattinnlegg i Norge og Sverige.

Vesentlighetsanalyse basert på interessentdialog

Storebrand har utarbeidet en vesentlighetsanalyse som gir et bilde av hvilke emneområder det er viktigst at Storebrand arbeider med. Analysen er basert på i hvilken grad et emne oppleves som viktig for Storebrand og for samfunnet og våre interessenter. Vi presenterer resultatet av analysen i en matrise som har viktighet for samfunnet og våre interessenter på y-aksen og viktighet for Storebrand på x-aksen.

Som grunnlag for matrisen har Storebrand først hentet frem bakgrunnsmateriale basert på dagens praksis i Storebrand, andres analytikervurdering av Storebrand, ekspertintervjuer, tidligere interessentdialoger med eksterne interessenter og case-studier fra andre ledende aktører i samme bransje. Dette arbeidet identifiserte 28 områder som skulle kunne være vesentlige for Storebrand, og denne bruttolisten ble siden testet eksternt og internt gjennom spørreundersøkelser og workshops. Spørreundersøkelsen ble sendt ut til utvalgte eksterne interessenter og til utvalgte interne representanter. Storebrand har også gjennomført en workshop i Stockholm med utgangspunkt i svarene på undersøkelsene.

De interessentene som er vektlagt mest i denne analysen, er interessenter som Storebrand i vesentlig grad påvirker eller som i vesentlig grad påvirker oss.

Storebrand påvirker fremfor alt sine omgivelser gjennom den kapitalen som Storebrand plasserer på vegne av sine kunder, og gjennom sin direkte forretningsvirksomhet innen den finansielle sektoren. Storebrand arbeider aktivt med en omfattende bærekraftanalyse av samtlige investeringer som gjøres, noe som omfatter ca. NOK 570 milliarder.

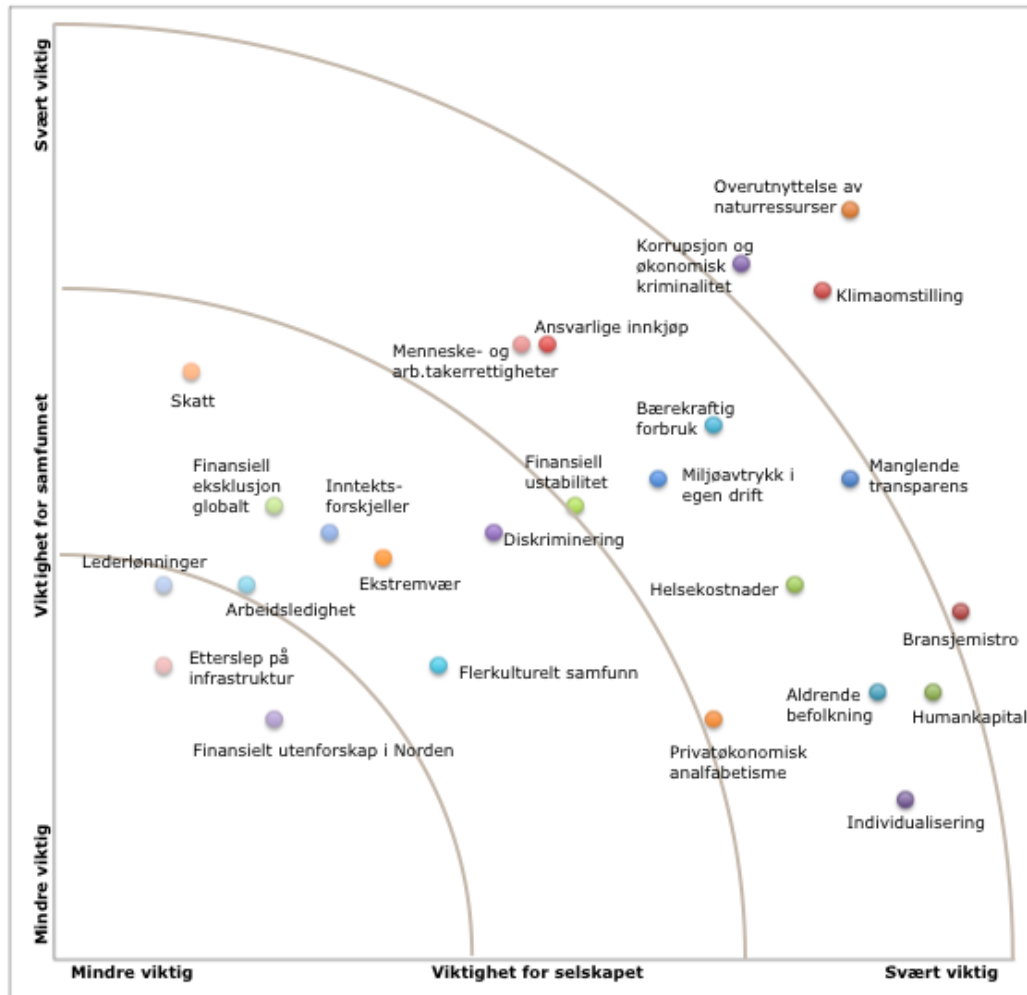
Vesentlighetsanalysen viser at de aller viktigste områdene for Storebrand å jobbe med, er mistro til finansbransjen, klimaomstilling, korrupsjon og økonomisk kriminalitet og overutnyttelse av naturressurser.

- 1) Mistro til finansbransjen
 - a. Dette er et aspekt som Storebrand påvirkes av direkte i forhold til våre primære kunder. Storebrand påvirker også samfunnet og kunder gjennom å opptre ansvarlig, gjennom å være på kundens side og gjennom aktivt å fremme og vise effekten av bærekraftig kapitalforvaltning.
 - b. Dette aspektet er relevant for alle organisatoriske deler av Storebrand, deriblant administrasjon, salg og kapitalforvaltning, men i noe mindre grad drift av eiendommer og forretningsstøttende funksjoner som IT.
- 2) Klimaomstilling
 - a. Storebrand og Storebrands interessenter mener at bærekraft og omstillingen til en verden med lavere CO²-utslipp er et av de viktigste spørsmålene av strategisk og økonomisk betydning for de fleste bransjer i alle deler av verden. Dette er en godt integrert del av Storebrands kapitalforvaltning, og analysen gjelder samtlige forvaltede midler. Storebrand har per i dag av klimahensyn ekskludert 67 bedrifter som følge av miljø og klimehensyn i 2015.
 - b. Dette teamet er relevant for alle deler av Storebrand internt, inkludert drift av fast eiendom og reiser, men vår aller største påvirkning skjer gjennom våre investeringer. Klimaomstilling er derfor en integrert del av vår kapitalforvaltning.
- 3) Korrupsjon og økonomisk kriminalitet
 - a. Finansbransjen er en tillitsbransje, og dette er et aspekt som i stor grad vil kunne påvirke fortroligheten og tiltroen til Storebrand.
 - b. Dette er like viktig for alle deler av Storebrand, og etikk og anti-korrupsjon er derfor en del av den opplæringspakken som alle ansatte må gjennom.
- 4) Overutnyttelse av naturressurser
 - a. Storebrand og Storebrands interessenter mener at bærekraft er et av de viktigste spørsmålene av strategisk og økonomisk betydning for de fleste bransjer i alle deler av verden. Dette er en godt integrert del av Storebrands kapitalforvaltning, og teamet er relevant for samtlige forvaltede midler. Spørsmålet om overutnyttelse av naturressurser er ett av tre grunnleggende analyseområder der Storebrand evaluerer alle selskaper i sitt investeringsunivers (per i dag ca. 2 500 bedrifter).

- b. Storebrand påvirker dette aspektet aller mest gjennom sine investeringer, og derfor er dette en integrert del av vår kapitalforvaltning. Vi følger imidlertid også med på vårt interne ressursforbruk ved å måle forbruket av papir, energi, vann samt antall reiser og mengde avfall.

5) Vesentlighetsmatrise

Hvilke områder innenfor bærekraft er det viktigst for Storebrand å arbeide med for å skape verdi for bedriften og samfunnet?

Forklaring til vesentlighetsanalysen

Aldrende befolkning	<u>Aging population</u>	Inadequate handling of rising costs and new social challenges arising from an aging population
Ansvarlige innkjøp	<u>Responsible procurement</u>	Missing an overview of the origins and production conditions in the supply chain
Arbeidsledighet	<u>Unemployment</u>	Rising unemployment in Europe, especially among youth
Bransjemistro	<u>Industry distrust</u>	Weak or lack of confidence in the financial sector
Bærekraftig forbruk	<u>Sustainable consumption</u>	Private consumption is higher than society's long-term capacity, customers must consume more sustainable products
Diskriminering	<u>Discrimination</u>	Various opportunities based on gender, cultural background and performance
Ekstremvær	<u>Extreme weather</u>	Increasing extent of damage caused by extreme weather
Etterslep på infrastruktur	<u>Need for better infrastructure</u>	Back log of <u>necessary</u> investments in infrastructure, both related to transport, energy, water and waste water, waste and ICT
Finansiell eksklusjon globalt	Financial exclusion globally	The poor are caught in a spiral of poverty due to lack of access to financial services
Finansiell ustabilitet	Financial instability	Bubble economies, weak capital coverage in <u>financial</u> institution or increasing debt ratio.
Finansielt utenforskap i Norden	Financial exclusion in the Nordic countries	Weak groups in the Nordic countries get poorer safety net because of lack of access to financial services
Flerkulturelt samfunn	<u>Multicultural society</u>	Failure to make multi <u>cutluralism</u> a resource in <u>souciety</u>
Helsekostnader	Health costs	Increasing welfare costs related to disability, illness and lifestyle (diet, alcohol and tobacco)
Humankapital	<u>Humancapital</u>	Recruitment and skills development for employees
Individualisering	<u>Individualizing</u>	The transfer of responsibility from the welfare state to private individuals - health, pension etc.
Inntektsforskjeller	<u>Income differences</u>	Increasing difference in income between the richest and the poorest
Klimaomstilling	<u>Climate Restructuring</u>	Lack of restructuring among businesses, households and governments to a low carbon society
Korrupsjon og økonomisk kriminalitet	Corruption and Economic Crime	Gains offenses related to financial transactions
Lederlønninger	Executive Compensation	Business managers are rewarded disproportionately compared to owners (dividends) and employees (wages, pensions and job security)
Manglende transparens	Lack of transparency	Lack of transparency about internal processes and criteria
Menneske- og arbeidstakerrettigheter	Human and labor rights	Violations of basic <u>human</u> and labor rights
Miljøavtrykk i egen drift	Environment Impression in their own operations	Mismatch between its own operations and requirements of others - related to energy, water, paper, waste, flights etc.
Overutnyttelse av naturressurser	Overexploitation of natural resources	Not sustainable use of natural resources, pressure on ecosystem services and reduced biodiversity leads to competition for scarce resources
Privatøkonomisk analfabetisme	Private Financial illiteracy	Lack of understanding of personal finance
Skatt	<u>Tax</u>	Unethical adaptation of organizations and transactions to avoid paying taxes

Forklaring til scorecard for bærekraft – 2015

Indikator	Definisjon
Transparens:	
Solvensmargin i Storebrand Livsforsikring	I henhold til note 47 i årsrapport for Storebrand ASA 2015
Dow Jones Sustainability Index	Kvalifisert til indeksen
Tillit til finanssektoren:	
Net Promoter Score ¹ Kundetilfredshet Norge	Net Promotor Score (NPS) er en standard metodikk som

¹ Standardisert metode for måling av kundetilfredshet. Gjelder kun Norske Privatmarkedet.

Indikator	Definisjon
Sverige	måler kundetilfredshet ved å besvare spørsmålet "På en skala fra 0-10, i hvilken grad vil du anbefale Storebrand til en venn eller kollega?" SPP gjennomfører Top Down NLS (Netto Lojalitets Score) ved telefonintervju mot individkunder for å følge opp kundetilfredshet mot målsetningen. Måles på samtlige individer i SPPs kunde database ekskl. roller som representerer en bedrift. Inkluderer individkunder som er aktive, under fribrev eller under utbetaling. Individet som kontaktes har pensjonskapital som forvaltes av SPP og som kan kontaktes pr. telefon.
Kundens oppfatning av at alle våre relasjoner, løsninger og tiltak er bærekraftige ²	Kvartalsvis undersøkelse utført av Norstat med følgende spørsmål: "Nedenfor er det listet noen påstander om Storebrand. Vennligst ta stilling til disse på en skala fra 1-10, der 1 er helt uenig og 10 er helt enig". Et av disse spørsmålene er kundeløfte nummer 3: Alle våre relasjoner, løsninger og tiltak er bærekraftige. Gjelder Norske privat marked.
Klagebehandlingstid	Andel av registrerte klager som er ferdig behandlet innen 3 uker (21 kalenderdager eller mindre) fra startdato-sluttdato av behandlingen. Målingen omfatter ikke klagesaker som behandles av eksterne klageinstanser, inkludert rettstvister. En klage er en skriftlig eller muntlig henvendelse fra en kunde som uttrykker misnøye/uenighet med en avgjørelse eller beslutning, og som fører til en skriftlig tilbakemelding fra Storebrand. Målingen omfatter både helsevurderinger og ordinære klager fra alle deler av konsernet.
Etikk og anti-korrupsjon:	
Andel ansatte som tar e-læringskurs	Andel ansatte i konsernet som tar e-læringskurset (210 Etikk/118 Korrupsjon)
Humankapital:	
Sykefravær	Antall sykefraværstimer delt på antall avtalte arbeidstimer. Omfatter SPP (inkl. Nordben og Euroben), Storebrand Norge 10 selskaper, og Storebrand Baltic.
Ansattes arbeidsglede	Aktiviteter for å definere konsernets ambisjon innen de ansattes arbeidsglede. Indikatoren er sammensatt av fire spørsmålsformuleringer i årlig medarbeitertilfredshetsundersøkelse utført av Ennova: 1. Hvor tilfreds er du generelt sett som medarbeider på arbeidsplassen din? 2. Forestill deg det perfekte sted å være ansatt: Hvor nært opptil dette idealet kommer din arbeidsplass? 3. Jeg føler meg motivert i jobben min 4. Jeg gleder meg til å gå på jobb hver dag
Andel kvinnelige ledere i konsernet	Definert som lederstilling med personalansvar. Prosjektlederstillinger er ikke inkludert.

² Målingen gjelder kun Norske Privatmarkedet.

Indikator	Definisjon
Diskriminering	I hvilken grad føler du deg likebehandlet uavhengig av alder, kjønn, tro, funksjonshemming, etnisitet eller seksuell orientering? Hentes fra MTI undersøkelse
Ansattes kjennskap til Storebrands arbeid med bærekraft	Spørsmål fra årlig medarbeidertilfredshetsundersøkelse utført av Ennova: Jeg kjenner til hovedelementene i Storebrand-konsernets arbeid med samfunnsansvar.
Klimaomstilling:	
Storebrand anbefalt Pensjon – Bærekraftsrating Aksjer	Gjennomsnittlig bærekraftscore i aksjedelen av Anbefalt Pensjon fastsettes ut fra bærekraftscore for porteføljen Storebrand Ekstra Offensiv Pensjon. Denne porteføljen har en målsatt aksjeandel av 100 % og sammensetning av fond er identisk med de porteføljene som inngår i anbefalt pensjon. Hvert fond som inngår i Storebrand Ekstra Offensiv Pensjon har en gjennomsnittlig bærekraftscore som er beregnet ut fra hvert selskaps vekt i fondet ganger Storebrands bærekraftscore for selskapet. Selskaper uten en bærekraftscore tas ikke med i beregningen. Metodikken er utarbeidet av avdelingen for bærekraftige investeringer i Storebrand og beregningene utføres av et team i Storebrand Baltic.
SPP Fondsforsikring – Total bærekraftsrating fondstorget	Gjennomsnittlig bærekraftsrating for fondstorget i SPP. Hvert fond som inngår i Fondstorget har en gjennomsnittlig bærekraftscore som er beregnet ut fra hvert selskaps vekt i fondet ganger Storebrands bærekraftscore for selskapet.
Garantert Pensjon Aksjer: Aggregert bærekraftsrating	Bærekraftsrating for aksjer, real investeringer og renter. Hver enkelt posisjon gis en bærekraftscore fra 0 til 100 som vektas inn i totalporteføljen av inkluderte posisjoner.
Eiendom: Aggregert bærekraftsrating	Egenutviklet metode for beregning av verdivektet rating av realinvesteringer i liv-porteføljen ut fra den enkelte eiendoms miljøkvalitet og miljøkvalitet i drift og forvaltning, basert på energiklasse og miljøsertifisering. Skoginvesteringer er inkludert.
Miljøkrav til leverandører	Andel norske og svenske eksisterende leverandører med hovedavtale som er CO2 nøytral, og miljøsertifisert som miljøfyrtårn, ISO 14001, miljøbas el. liknende.
CO2-utslipp	CO2-utslipp fra konsernets norske og svenske virksomhet. Inkluderer direkte og indirekte utslipp, herunder flyreiser og annen transport, energiforbruk og avfall. Energiforbruk og klimagassutslipp i eiendomsinvesteringene måles separat (scope3) og inngår ikke i konsernets klimaregnskap. Klimaregnskapet beregnes av Co2Focus etter GHG protokollen. Nordisk miks benyttes som grunnlag for beregning av utslippet fra el-kraft.
Antall flyreiser pr. årsverk	Antall enkelt reiser pr. årsverk foretatt av ansatte i konsernet i Norge og Sverige i tjenesteøyemed.

Ressurseeffektivitet:

Indikator	Definisjon
Hovedkontorene Norge og Sverige	
Energiforbruk	Temperaturkorrigert energiforbruk per kvadratmeter oppvarmet areal på hovedkontorene. Totalt forbruk registrert hos energileverandører (el og fjernvarme).
Vannforbruk	Målt vannforbruk i m ³ vann per m ² oppvarmet areal basert på data registrert i miljøoppfølgingssystemet.
Avfallssortering	Sorteringsgrad: andel av avfallet som er sortert ved kilden. Nær alt avfall gjenvinnes. Restavfall (ikke ytterligere sortert ved kilden) sorteres maskinelt av renovatør. Hovedsakelig går denne fraksjonen til energigjenvinning.
Papirforbruk	Forbruk av kontorpapir (kopi- og brevpapir), konvolutter, reklamepapir, samt eksternt opptrykkede og lovpålagte brev-vedlegg i kg/årsverk i konsernets norske, svenske virksomhet.
Eiendomsforvaltning	
Energiforbruk	Temperaturkorrigert energiforbruk per kvadratmeter oppvarmet areal på eiendomsinvesteringer til forvaltning i Norge. Basert på tall fra energileverandør (el og fjernvarme).
Vannforbruk	Målt vannforbruk i m ³ vann per m ² oppvarmet areal i forvaltet eiendom ³ i Norge, basert på data registrert i miljøoppfølgingssystemet i Norge.
Miljøsertifisering	Andel av areal av forvaltet eiendom i Norge og Sverige som er miljøsertifisert som Miljøfyrtårn, Miljöbyggnad, EU Green building, ISO 14001, Breeam Leed eller tilsvarende. Per areal i Norge og Sverige. Utviklingseiendommer og eiendommer hvor leietaker selv har hånd om energiavtaler, energianlegg og forvaltning (barehouseavtaler) er ikke inkludert.

³ Forvaltet eiendom omfatter egenforvaltet og eksternt forvaltet eiendom. Utviklingseiendommer og eiendommer hvor leietaker selv har hånd om energiavtaler, energianlegg og forvaltning (barehouseavtaler) er ikke inkludert.